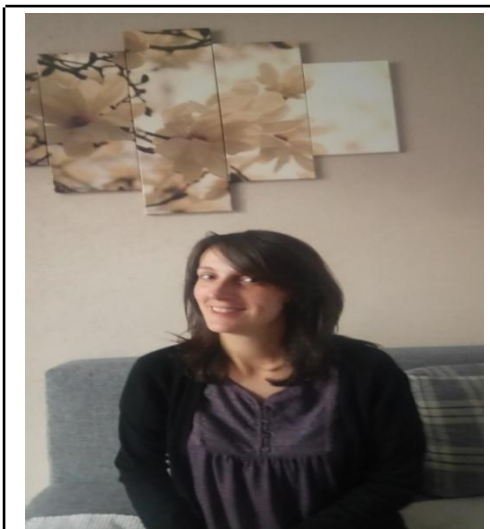

1. LIČNI PODACI

- a. IME I PREZIME
Dragana Mališ
- b. ADRESA
- c. TELEFON
- d. E-MAIL ADRESA
gagink@gmail.com
- e. ZVANJE
Profesor engleskog jezika

2. RADNO MJESTO

- a. Naziv ustanove:
JU OŠ „Sveti Sava“
- b. Adresa:
Ul. Nemanjina bb, Foča
- c. Telefon:
058/221-390
- d. Posao koji obavljate:
Nastavnik engleskog jezika
- e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:
VI- IX
- f. Godine staža:
9

3. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

Svako dijete je posebno i svako se razvija na svoj način. Proces emocionalnog, socijalnog i intelektualnog razvoja, koji je započet u porodici, nastavlja se u školi mnogo intenzivnije. Smatram da je škola zajednica koja treba da razvija saradnju, otvorenost, prijateljstvo, toleranciju i ljubav prema učenju i napredovanju.

U radu sa djecom nastojim da se osjećaju, prije svega, voljeno i prihvaćeno baš takvi kakvi jesu. Zajedno učimo na greškama, maštamo, razvijamo kritičko mišljenje, učimo da dostojanstveno prihvatamo i pobjede i poraze, igramo se, pomažemo jedni drugima, smijemo se, stičemo i produbljujemo prijateljstva, trudimo se da napredujemo, učimo da budemo tolerantniji, da praštamo i da rastemo u svakom pogledu.

Uvijek polazim od činjenice da ukoliko želim djecu učiti vrijednostima moram živjeti te iste vrijednosti. Djeca to osjete i nagrade riječima ali i osmjesima i pogledima koji govore više od bilo koje riječi. To mi daje snagu i energiju za još bolji rad.

4. INOVATIVNA PRAKSA

- NASLOV/NAZIV:
Budi DRUGačiji
- KRATAK OPIS PRAKSE
Inovativna praksa Budi DRUGačiji osmišljena je sa ciljem da djeca počnu da žive vrijednosti. Praksa je sprovedena kroz

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2018.

(do 200 riječi - jedan paragraf):

Časove odjeljenjske zajednice u VI-1 odjeljenju i kroz razne vidove vannastavnih aktivnosti. Program rada i saradnju sa lokalnom zajednicom sam inicirala ja ali ono što me raduje i čime se ponosim jeste da su učenici vrlo brzo prepoznali vrijednosti i sami predlagali aktivnosti. Učili smo da Budi DRUGačiji znači da smo svi posebni ali da u okviru toga trebamo biti drugovi, tj. prihvatati druge takvim kakvi jesu. Takođe, učili smo se kritičkom mišljenju i zalaganju za prave vrijednosti, prihvatajući ih ne kao niz pravila koja nam nešto propisuju već kao vrijednosti koje nas motivišu i ispunjavaju pozitivnom energijom. Družili smo se sa djecom iz Centra za djecu sa smetnjama u razvoju, saradjivali sa Crvenim krstom, organizovali razne radionice za izradu predmeta čijom prodajom bi nekom pomogli i priključivali se svim humanitarnim akcijama u skoli. Takođe, kvalitetnije smo provodili slobodno vrijeme tako što smo organizovali gledanje filmova, proslavu Nove godine i organizovanje izleta sa drugim odjeljenjima. Učili smo da slušamo i prihvatamo drugačiju vrstu muzike od aktuelne. Razvijali smo ekološku svijest i odgovornost. Osim toga, kroz brojne razgovore smo učili kulturu govora i ophođenja.

KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)

Kategorija 3

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA

U septembru 2017. sam postala odjeljenjski starješina VI₁, odjeljenju koje je prešlo iz razredne u predmetnu nastavu. Njihova učiteljica, Sandra Likić, skrenula mi je pažnju na loše odnose učenika u odjeljenju pa smo se dogovorile da nastavimo sa saradnjom i potrudimo se da djeci pokažemo što više pozitivnih primjera lijepog ponašanja, solidarnosti, humanosti kao i da ih naučimo da preuzimaju inicijativu i kritički promišljaju. Nakon upoznavanja i kratkog rada sa djecom uvidjela sam da se često svađaju a malo razgovaraju o problemu, da lako kritikuju druge, ne pokazuju volju da promjene ružne navike i ne pokazuju toleranciju prema drugačijem mišljenju, tj. primjetila sam sve one stvari o kojima sam razgovarala sa učiteljicom. Odlučila sam da, u saradnji sa učiteljicom, djeci pomognem da vide lijepe i pozitivne primjere i da se vode njima.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Cilj inovativne prakse Budi DRUGačiji je popravljavanje međusobnih odnosa u odjeljenju i usmjeravanje učenika na kritičko promišljanje.

Nakon primjene ove prakse učenici će postati svjesni važnosti kritičkog promišljanja, važnosti samokritičnosti, slušanja sagovornika i stavljanja u njegovu poziciju prije komentarisanja nećijih dijela, važnosti humanosti i poštovanja različitosti kao i važnosti i neophodnosti inicijative da bi svijet posato bolje i ljepše mjesto.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Inovativna praksa Budi DRUGačiji realizovana je na časovima odjeljenjske zajednice a po potrebi i u okviru vannastavnih aktivnosti.

Praksa je počela razgovorom o tome kako to mi u odjeljenju možemo učiniti svijet u kojem živimo boljim, ljepšim i srećnijim.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

Da bi uvidjeli da su različitosti nešto što treba da nas spaja a ne razdvaja, za početak sam predložila da pozovemo na druženje korisnike Servis centra „Tračak nade“, udruženja za osobe sa smetnjama u razvoju. Organizovali smo radionicu *Rastimo zajedno* u okviru koje smo se družili, pomagali jedni drugima, pjevali, plesali i smijali se. Cilj časa je upravo bio upoznavnje, poštovanje i prihvatanje različitosti kroz igru, pjesmu i druženje. Djeca su rado prihvatila prijedlog i bili na nivou zadatka. Djeca su imala zadatak da nacrtaju svoju šaku, isjeku je i zalijepe na drvo prijateljstva. Ozarena lica djece i želja da pomognu i da se družu ispunjavala je učionicu. Poklon koji smo dobili od naših drugara je okačen na zidu u našoj učionici, kao i pano koji smo radili da nas podsjeća na divno druženje i podstiče na još istih ili sličnih. Nakon druženja pitali su kada ćemo se opet družiti što je dovoljan pokazatelj dječijeg čistog srca, ljubavi i želje da pomognu i budu dobri ljudi. (Prilog 1)

Organizovali smo nekoliko radionica da bi učestvovali na Novogodišnjoj prodajnoj izložbi koju organizuje Učenička zadruga naše škole. Ideja učenika je bila da sav prihod darujemo našim drugarima iz Servis centra „Tračak nade“ i našu ideju su rado prihvatili u školi. Učenici su rado dolazili u poslijepodnevnim časovima da pravimo razne ukrase i kolače. Sami su tražili ideje na internetu ili sami smišljali stvari koje ćemo praviti. Pravljenje kolača je bilo nevjerovatno, sami su donosili namirnice od kuće, svi po nešto, i onda mješali filove i filovali oblandu. Šalili smo se ali i pričali da je jako bitno da ovo radimo iz ljubavi, da svoje slobodno vrijeme odvojimo da nekom pomognemo. Cilj radionica je bio da djeca pokažu solidarnost, humanost i da nauče da preuzmu inicijativu da nekom pomognu. To se i ostvarilo, sve smo radili sa osmijehom i ljubavlju, učili smo da ljubav trebamo darovati a ne kupovati. (Prilog 2)

Djeca su jedva čekala da posjete Servis centar „Tračak nade“, da se družu i daju svoj poklon drugarima, poklon u koji je uloženo puno ljubavi, vremena i truda. Tamo smo igrali društvene igre, pjevali, ukrašavali jelku, jeli slatkiše, pili sokiće, smijali se, jednom rječju - uživali. (Prilog 3)

Obzirom da djeca najbolje uče iz primjera, da bi uvidjeli važnost omladinskog aktivizma, da nas čini ljudima ono što radimo a ne samo ono što mislimo organizovali smo druženje sa Omladinskim pokretom Foča, tj. predsjednik Omladinskog pokreta Mladen Mandić je održao predavanje učenicima o omladinskom aktivizmu. Cilj predavanja je bio da učenici nauče šta je to aktivizam i koja je njegova važnost. Mladen je djeci jako lijepo objasnio kako je to on počeo da se bavi aktivizmom, kako je za početak tražio na internetu kako se osniva jedna organizacija, kako je osnovao, šta je sve radio, kako se prave projekti, kako je organizacija pomogla mnoge ljude kojima je pomoć potrebna. Takođe, lijepo im je objasnio da je za početak dovoljno da činimo neke fine gestove, da pomažemo starijima na ulici, da pomažemo ukućanima, tj. da pomažemo svima kojima vidimo da je pomoć potrebna, da ne čekamo da nam neko traži pomoć, da budemo ti koji prvi nude pomoć. (Prilog 4)

Kroz razgovor sa djecom o slobodnom vremenu, došli smo na ideju da organizujemo Filmsko veče u poslijepodnevnim časovima i ko bude imao vremena da dodje da gledamo zajedno filmove. Ideju smo realizovali i vrlo često smo gledali filmove, razgovarali o njima, družili se ali i učili o kulturi ponašanja u bioskopu. Veliki broj djece je dolazio, pozivali smo i učiteljicu da bi djeci pokazali da ih u školi svi pratimo, volimo i brinemo za njih. Cilj je bio da se učenici družu i provode slobodno vrijeme zajedno i kvalitetno i to smo i ostvarili. (Prilog 5)

Učenička zadruga naše škole organizuje akcije prikupljanja ambalaže u cilju razvijanja ekološke svijesti kod učenika. Mi smo učestvovali u svim akcijama da bi postali svjesni neophodnosti čuvanja naše planete i da bi postali budući odgovorni građani koji neće zagađivati već čuvati planetu. (Prilog 6)

Obzirom da su djeca pokazala volju da poprave ponašanje i popravili ga prilično, obzirom da su se počeli više družiti, pomagati i priznavati greške predložila sam im da naše odjeljenje organizuje Novogodišnju zabavu. Cilj je bio druženje i jačanje drugarstva. Zajedno smo pripremili zabavu, ukrasili učionicu, ali i sve očistili i vratili klupe na mjesto kada smo završili. Kao iznenadjenje pozvala sam Djeda Mraza, to je bio nastavnik naše škole, Bojan Davidović, koji se maskirao i djecu zabavio i donio im zajednički poklon sa slatkišima i društvenom igrom Riziko koja će biti zajednička igra odjeljenja. Djeca su predložila da pozovemo i učiteljicu što sam rado prihvatila. Cilj nam je i bio da djeca shvate da učitelji i nastavnice rade zajedno i da nastavnici samo nastavljaju rad učitelja. (Prilog 7)

Rado smo prihvatili poziv da učestvujemo na Interkulturalnom festivalu u Rudom sa ciljem predstavljanja kulture i tradicije svog naroda, ali i poštovanja kulture i tradicije drugih naroda. Prijedlog direktorice nas je

oduševio i pozvali smo učiteljicu Sandru I zajedno sa deset učenika odjeljenja učestvovali smo na festivalu.

Djeca su dolazila u poslijepodnevnom časovima da spremimo nastup, učiteljica je pomagala da se kostimiramo i pripremimo i zajedno smo predstavili naše pismo – ćirilicu ali smo i pogledali svaku tačku, učeći djecu da ispoštuju trud svakog djeteta i škole da predstave svoju tradiciju. (Prilog 8)

Kada je riječ o humanosti, djeca su uvijek učestvovala u svim humanitarnim akcijama u školi i prirodan slijed mi je bio da organizujem druženje sa predstavnicima Crvenog krsta. Cilj je bio podsticanje humanosti i društvene odgovornosti. Na naš poziv predstavnici Crvenog krsta rado su se odazvali i sa djecom razgovarali o osnivaču Crvenog krsta kao i o obilježjima i načelima Crvenog krsta. Razgovarali smo o humanosti, solidarnosti, ravnopravnosti i kako to djeca mogu doprinjeti Crvenom krstu, odnosno šta to radi podmladak Crvenog krsta. Djeca su odmah pitala kada mi možemo da se učlanimo i vrlo brzo smo i otišli u prostorije Crvenog krsta i dobili svoje knjižice. Teta Sneža nam je jako lijepo objasnila šta predstavlja ta knjižica i pohvalila ih na volji i spremnosti da budu na raspolaganju onima kojima je pomoć potrebna. (Prilog 9)

U razgovoru sa odjeljenjskim starješinama drugih odjeljenja VI razreda organizovali smo razne izlete. Cilj je bio jačanje drugarstva i druženje čitave generacije kao i provođenje vremena u prirodi. Da ne bi djeca stekla pogrešan utisak da samo neka odjeljenja idu na izlete i da prihvate i područno odjeljenje u Miljevini kao ravnopravno odjeljenje u školi koje treba da učestvuje u svemu kao i druga odjeljenja pozivali smo ih da dodju na izlete u Foču a i mi smo išli u Mljevinu. Direktorica nam je uvijek obezbjeđivala prevoz i podržavala naše ideje. Nosili smo i gitaru i pjevali. Smijeh, igra, priča, razdraganost, ideje – izleti su odisali srećom i oživljavali izletišta mameći sjetne osmjehe prolaznika. (Prilog 10)

Djeca vole da pomažu tako da smo odlučili da sredimo i uljepšamo učionicu na prijedlog djece. Okačili smo panoje koje smo zajedno pravili i nacrtali, ofarbali i ukrasili drvo koje nam služi kao polica za knjige, časopise, slike i slične stvari. To drvo takođe dijelimo sa učiteljicom iz druge smjene koja boravi u istoj učionici da bi učili da dijelimo i pružimo ruku prijateljstva prvi. Naša učionica je postala prijatnija, ljepša i učenici su ostavili svoj pečat u njoj. (Prilog 11)

Stalno smo razgovarali da na prvom mjestu svi treba da budemo dobri ljudi a da učimo i trudimo se da obavimo školske obaveze onoliko koliko ko može. Da bi cijenili nešto, najbolji način je da upoznamo to tako da sam odlučila učenike podijeliti u grupe i dati im razne zadatke vezane za poslove koji se obavljaju u školi. Prije toga sam razgovarala sa direktoricom, sekretaricom, spremačicama, domarima, pedagogom, bibliotekarom i psihologom i svi u školi su rado prihvatili prijedlog da pokažu i ispričaju grupi djece šta to oni rade i da im daju neke zadatke. Jedna grupa je ostala u učionici sa mnom i sređivali smo učionicu, prali prozore, pokupili smeće, pomeli učionicu a usput se smijali i pričali da svaki posao treba da se poštuje i da šta god radimo treba da radimo odgovorno i da cijenimo svačiji rad. Djeca su bila puna utisaka na sljedećem času odjeljenjske zajednice. Svi su bili oduševljeni dječijim pitanjima, interesovanjem i lijepim ponašanjem. (Prilog 12)

Obzirom da su djeca izložena muzici koja često nije kvalitetna i o kojoj djeca i ne razmišljaju razgovarali smo o muzici, o tome šta volimo da slušamo i zašto kao i šta to utiče na naš muzički ukus. Organizovali smo druženja sa lokalnim muzičarem Nikolom Radanovićem u cilju uživanja uz gitaru i slušanja muzike koja nije trenutno aktuelna u medijima. Napravili smo prijatnu atmosferu u učionici, sjeli u krug i uživali. Nek djeca su znala pjesme i pjevušila, neki su pažljivo slušali i kasnije istraživali a neki su ispoštovali, što i jeste bio cilj - da slušamo, uživamo, upoznamo ili ispoštujemo nešto drugačije. (Prilog 13)

Rado smo učestvovali na maskenbalima u školi, ne svi, ali većina da, u cilju jačanja samopouzdanja, izražavanja kreativnosti ali i uživanja u lijepom druženju. (Prilog 14)

Sa našim dragim drugarima iz Servisa centra "Tračak nade" uvijek se rado se družimo a primjer je i druženje na njihov poziv. Igrali smo razne igre – pikado, iks-oks, memorija, slaganje puzzli i slično. Naši drugari su nam dali i poklone u vidu kamenčića koje su sami obojili i napisali poruke. To su druženja kojima učvršćujemo drugarstvo i razbijamo predrasude a divno se provedemo uvijek. (Prilog 15)

U svim situacijama i od svakog možemo nešto naučiti, kako nešto treba ili ne treba raditi. Da bih djeci pokazala da i od najmlađih možemo naučiti puno pozvala sam male drugare iz obdaništa "Čika Jova Zmaj" da sa svojom vaspitačicom Sanjom Prodanović dođu na naš čas i izvedu nam svoj igrokaz "Neobična bajka". Taj igrokaz sam prethodno gledala na priredbi dječijeg vrtića i oduševila se dječijom izvedbom ali i tekstem koji je

napisala njihova vaspitačica. U igrokazu se govori kako su svi posebni na svoj način i da niko ne može biti glavni, da svi treba da sarađuju i stvaraju svoju posebnu bajku – bajku drugarstva. To je bilo iznenađenje za moje odjeljenje i kada su mališani ušli u učionicu sa svojom vaspitačicom bili su iznenađeni I oduševljeni. A bilo je divno i gledati predškolce kako sjede u školskim klupama. Mi smo kasnije analizirali njihov igrokaz i shvatili da mala djeca mogu da nas nauče mnogo stvari koje zaboravljamo kako odrastamo, kao što je pravo drugarstvo bez takmičenja i bez interesa. (Prilog 16)

Pored svega navedenog, sa učenicima sam razgovarala mnogo puta i pojedinačno, i u grupama i na časovima odjeljenjske zajednice i time smo učvrstili naš dobar odnos – odnos u kome vlada poštovanje, tolerancija i odgovornost.

Situacija u odjeljenju sigurno nije idealna ali je znatno bolja i prijatnija. Djeca su djeca – imaju pravo da griješe I da uče na greškama a mi moramo da ih usmjeravamo i učimo ih toleranciji.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Inovativna praksa Budi DRUGačiji je pokazala rezultate čime se ponosim. Naučili smo da budemo „drugačiji“ drugovi, drugačiji u smislu da ne osuđujemo olako, da prihvatamo različitosti i da pomognemo kada možemo a ne da čekamo da nas neko zamoli. Učenici koji su imali najveće sukobe sada se druže. U odjeljenju postoji veliki broj djece koji daju ideje kako bi se nešto moglo poboljšati, veliki broj djece prizna grešku koju napravi pa radimo zajedno na popravljanju iste. Učenike koje su lako osuđivali, sada prihvataju bolje i pružaju im više šansi za popravlanje ponašanja. Djeca žele da organizujemo više druženja – izleta, radionica, gledanja filmova. Djeca više prihvataju različitosti.

Djeca rado prihvataju i prate pozitivne primjere samo treba biti uporan i svojim primjerom im pokazati.

